

vizsgát tesznek és a sikeres vizsga eredményeként mezőgazdasági tanári képesítést és erről oklevelet kapnak. Ennek alapján azonnal tanári kinevezést nyernek a mezőgazdasági szakoktatási intézményekhez.

Az Intézet — hallgatói részére — lakást, ellátást, előző fizetésük és családi állapotuk figyelembevételével megfelelő ösztöndíjat biztosít. Az Intézet tanideje alatt a hallgatók korábbi szolgálati viszonya nem szűnik meg.

Nem lehet szebb és felelősségteljesebb feladat a mezőgazdasági szakemberek részére, mint a szocialista mezőgazdaság jövő építőjének oktatása és nevelése.

Felhívom az állami gazdaságok, gépállomások, a tanácsok mezőgazdasági osztályainak és a termelés más területén dolgozó mezőgazdasági szakembereink legjobbjait, hogy jelentkezzenek a Mezőgazdasági Tanárképző Intézet elvégzésére.

Erdei Ferenc s. k.

A mező- és erdőgazdasági újítási ügyek intézése

Törvényelőkészítő és jogügyi osztály

8013/U/1/1951. szám.

Előadó: Budaváry István dr.

A mező- és erdőgazdasági újítási ügyek egységes intézése érdekében az 56/1951. (II. 27.) M. T. számú rendelet (továbbiakban: R.) 12. §-ának (3) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az Országos Tervhivatal elnökével egyetértésben az alábbiakat rendelem:

1. A mező- és erdőgazdasági újítási ügyeket a következő szervek intézik:

- a Műszaki Fejlesztési Hivatal;
- az Országos Találmányi Hivatal;
- a földművelésügyi minisztérium újítási- és versenyszakosztálya és újítási döntőbizottsága;
- a földművelésügyi minisztérium növénytermelési, öntözési és talajjavítási, kertészeti, erdészeti, állattenyésztési, termelészövetkezeti, Állami Gazdaságok Igazgatósága, Állami Mezőgazdasági Gépközpont és Mezőgazdasági Kísérletügyi Központ főosztályain és a gépesítési osztályán újítási bizottságok és újítási megbízottak;
- a földművelésügyi miniszter főfelügyelete alatt álló állami vállalatokat (továbbiakban: földművelésügyi vállalatok) irányító szerveknél (az Állami Erdők Üzemi Központjánál, az országos és megyei egyesüléseknél, a megyei tanácsok és a budapesti városi tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályán, az állami gazdaságok és állami gépállomások megyei központjainál) újítási bizottságok és újítási megbízottak;

f) az állandóan legalább 20 dolgozót foglalkoztató földművelésügyi vállalatoknál, intézményeknél, intézeteknél, újítási bizottságok és újítási megbízottak;

g) a 20 állandó dolgozónál kevesebbet foglalkoztató földművelésügyi vállalatoknál, intézményeknél, intézeteknél, a járási (városi) tanácsok végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályánál és a termelészövetkezeteknél (csoportoknál) újítási megbízottak.

2. Függetlenített újítási megbízottaknak kell működni:

a) a földművelésügyi minisztérium növénytermelési, öntözési és talajjavítási, kertészeti, erdészeti, állattenyésztési, termelészövetkezeti, Állami Gazdaságok Igazgatósága, Állami Mezőgazdasági Gépközpont, Mezőgazdasági Kísérletügyi Központ főosztályain és a gépesítési osztályán;

b) a földművelésügyi állami vállalatokat irányító szervek közül a megyei tanácsok és a budapesti városi tanács végrehajtóbizottságának mezőgazdasági osztályán, az állami gazdaságok és az állami gépállomások megyei központjaiban, az Állami Erdők Üzemi Központjában,

az Állami Faiskolák és Szőlőoltványtelepeknél és a külön intézkedéssel később kijelölésre kerülő szerveknél;

c) az állandóan 500 főnél nagyobb létszámú dolgozót foglalkoztató vállalatoknál és az önálló állami gazdaságokban. Külön rendelkezésem alapján függetlenített megbízottaknak kell működnie az olyan vállalatoknál, amelyeknél a dolgozók állandó létszáma az 500 főt el nem éri ugyan, de a 200 főt meghaladja és függetlenített újítási megbízott kijelölését más körülmények indokolják.

3. Az újítási megbízott mellő — a szükséghez mérten — adminisztrátort is be kell osztani.

4. Az újítási megbízott az újítási munkakörön kívül más teendővel a R. 10. §-ának (2) bekezdésében meghatározott esetben is csak a felettes újítási szerv hozzájárulásával bízható meg.

5. Ha valamely az 1. pont e)–g) alpontjaiban felsorolt szervnél az újítási bizottság megalakítása és az újítási megbízott kijelölése eddig még nem történt meg, a bizottság megalakításáról és az újítási megbízott kijelöléséről a R. rendelkezéseinek megfelelően haladéktalanul gondoskodni kell.

6. Az újítási bizottságok és az újítási megbízottak jog- és feladatkörét a R. s részben a 8140—739/1951. számú körrendeletem (Mezőgazdasági Értesítő 17. szám) szabályozza.

A R.-ben foglaltakon belül a földművelésügyi minisztériumi termelési főosztályok újítási megbízottjának feladata még:

— a bevált országos jelentőségű és kötelezően elrendelt újítások nyilvántartása,

— az elfogadott és a tárcához tartozó más ágazatban is bevezethető újításoknak tapasztalatcsere végett az érdekelt más főosztály újítási megbízottjához való megküldése,

— a tapasztalatcsere-díjak kifizetésének és az országos jelentőségű újításoknak kikísérletezésének irányítása és ellenőrzése.

A földművelésügyi vállalatokat irányító szerveknél működő újítási megbízottak a R.-ben megszabott feladatain kívül feladata még:

— a bevált újításoknak tapasztalatcsere végett a felettes újítási szervhez való eljuttatása,

— a tapasztalatcsere útján beérkező javaslatok gyors tárgyalásáról, bevezetéséről és a tapasztalatcsere-díjak kifizetéséről való gondoskodás.

A 20 állandó dolgozónál kevesebbet foglalkoztató vállalatoknál, intézményeknél, intézeteknél és a járási tanácsok végrehajtóbizottságának mezőgazdasági osztályánál, valamint a termelészövetkezeteknél (csoportoknál) működő újítási megbízott a hozzá megküldött újítási javaslatot — szabályszerű meghirdetés után — tárgyalás és elintézés végett a közvetlen felettes újítási szervhez tartozik eljuttatni.

7. Az újítási megbízottak havi jelentést kötelesek tenni:

a földművelésügyi minisztérium termelési főosztályainak újítási megbízottja minden hó 15. napjáig tartozik a főosztály vezetőjéhez, továbbá az újítási- és versenyszakosztályhoz;

a földművelésügyi vállalatokat irányító szerveknél működő újítási megbízott minden hó 10. napjáig tartozik a vezetőhöz és a felettes újítási szervhez;

a földművelésügyi vállalatoknál, intézményeknél, intézeteknél és igazgatási szerveknél működő újítási megbízott minden hó 6. napjáig tartozik a vezetőhöz és a felettes szerv újítási megbízottjához havi jelentést megküldeni.

A havi jelentésnek tartalmaznia kell a kötelezően elrendelt, de meg nem valósított újításokat is, a megvalósítás elmulasztásának megokolásával együtt.

8. A földművelésügyi minisztérium újítási döntőbizottsága a R. helyes értelmezésével kapcsolatos elvi döntéseit, valamint az újítások gazdasági eredményeinek megállapítására vonatkozó irányelveket a Mezőgazdasági Értesítő-ben teszi közzé. A döntőbizottság által a Mezőgazdasági Értesítő-ben közzétett elvi döntések és irányelvek minden földművelésügyi vállalatra, intézményre, intézetre és igazgatási szervre kötelezők, s azoknak követésére a járási (városi) tanácsok végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályának újítási megbízottja, a termelészövetkezetek (csoportok) figyelmét is felhívni köteles.

9. A pénzben közvetlenül ki nem fejezhető eredménnyel, vagy másirányú jelentőségével nem arányos gazdasági eredménnyel járó újítás esetén a díj 50%-át az újítás megvalósításától számított 2 héten belül, 50%-át pedig az újítástól várt hasznos eredmény bekövetkezése után egy hónapon belül kell kifizetni.

Az újítástól várt gazdasági, vagy egyéb hasznos eredmény bekövetkezését az újítási bizottság javaslata alapján annak a szervnek (vállalat, intézmény, stb.) a vezetője állapítja meg, mely szervnél az újítást gyakorlatba vették. Vita esetén a gazdasági, vagy egyéb hasznos eredmény bekövetkezésében a közvetlen felettes szerv vezetője dönt.

10. A termelészövetkezet (csoport) igazgatósága (intézőbizottsága) a termelészövetkezet (csoport) tagja által javasolt újításért járó újítási díjat munkaegységben számolja el az újító javára, a várható gazdasági megtakarítás alapján.

A termelészövetkezet (csoport) által tapasztalatcsere útján átvett újítások után járó tapasztalatcsere-díj kifizetése a megyei (budapesti városi) tanács végrehajtóbizottsága mezőgazdasági osztályának javaslata alapján minisztériumi központi alaphól történik.

Egyénileg dolgozó parasztnak a saját gazdaságukban megvalósított újításért újítási díj nem fizethető. Egyénileg dolgozó paraszttól tapasztalatcsere útján átvett újításokért a tapasztalatcsere-díjat az a szerv (vállalat, intézmény, stb.) tartozik megfizetni, amely az újítást bevezette.

11. A kipróbálásra elfogadott javaslat kikísérletezését egy hónapon belül, illetve a kísérlet elvégzéséhez szükséges természeti feltételek bekövetkezése után két héten belül meg kell kezdeni.

A kötelezően elrendelt újítások bevezetéséért az érdekelt szerv (vállalat, intézmény, stb.) vezetője személyesen felelős.

12. Az újítások kikísérletezését lehetőleg annál a szervnél (vállalatnál, intézménynél, stb.) kell elvégezni, amelynél az újítást benyújtották és az újítási bizottság a javaslatot kikísérletezésre elfogadta. A kikísérletezés kellő időben való végrehajtásáért a szerv vezetője felelős.

13. Azokat a kísérletezésre elfogadott javaslatokat, amelyeknél a kísérletek elvégzése, illetőleg a mintadarab elkészítése az elfogadó szervnél nem lehetséges, a felettes szervek újítási megbízottja útján az újításban érdekelt földművelésügyi minisztériumi termelési főosztály újítási megbízottjához kell 8 napon belül megküldeni.

A földművelésügyi minisztérium termelési főosztályának újítási megbízottja az ilyen újítási javaslatot a főosztály újítási bizottságának döntése szerint, a kísérlet végrehajtására külön kijelölt valamely szervhez küldi meg kipróbálás végett.

14. A Mezőgazdasági Kísérletügyi Központ csak olyan újítások kikísérletezésére köteles, amelyek a mező- vagy erdőgazdaság szempontjából döntő fontosságúak és amelyeknek kipróbálása feltétlenül tudományos elbírálást igényel.

15. Azokat az újításokat, amelyeket a benyújtás és elfogadás helyén technikai, vagy egyéb elháríthatatlan okok miatt nem lehet kikísérletezni, az alábbi szerveknél kell kikísérletezni:

a) a növénytermelési újításokat a bábolnai, hortobágyi, mezőhegyesi, sinatelepi és balatonnagyberekai,

b) az állattenyésztési újításokat a bábolnai, hortobágyi, mezőhegyesi, sinatelepi, sósiharasztpusztai és dáu-szentmiklósi,

c) a kertészeti újításokat a sinatelepi, gyömrőpusztai, tolcsvai, helvéciai, zalaszentgróti, nyírmadai, budakalászi és idamajori állami gazdaságokban,

d) az öntözési és talajjavítási újításokat a Körösvidéki Öntöző Vállalatnál (Gyula) és a Talajjavítási Vállalatnál (Budapest),

e) az erdészeti újításokat a szabadszállási, szolnoki, debreceni, tamási, kaposvár-déli, bajai, sátoraljaújhelyi, egri és soproni erdőgazdaságokban,

f) a gépesítési újításokat a pestmegyei, a győr-sopronmegyei, a somogymegyei, a hajdu-biharmegyei, a vasmegyei és a csongrádmegyei mezőgazdasági gépjavító vállalatnál. Mintapéldány (protolípus) elkészítését a Pestmegyei Mezőgazdasági Gépjavító Vállalatnál kell elvégezni.

16. Az országos jelentőségű és helyileg ki nem kísérletezhető újítások kikísérletezésének költségeit a földművelésügyi minisztérium költségvetésében biztosított külön keret terhére kell fedezni.

17. Az ügyviteli észszerűsítési javaslatok ügyeinek intézése a földművelésügyi minisztérium személyzeti, szakoktatási, tervgazdasági, földbirtokrendezési, pénzügyi és munkaügyi főosztályain, valamint a minisztérium titkárságán, a törvényelőkészítő és jogügyi, tájékoztatási és ellenőrzési osztályain, továbbá a gazdasági hivatalban a kijelölt észszerűsítési megbízott, minden más szervnél (vállalatnál, intézménynél, stb.) az újítási megbízott feladata.

18. Egyes szervek (vállalatok, intézmények, stb.) átszervezése esetén az újítási megbízott a folyamatban lévő újítási ügyeket a ténylegesen használt újításokat, valamint a folyamatban lévő kísérleteket írásbeli jelentés útján, akként tartozik az új szerv vezetőjének tudomására hozni, hogy az újítás ügyek megszakítás nélküli továbbvitele biztosított legyen. Az újítási megbízott az újítás ügyeket ideiglenesen a felettes újítási megbízottnak köteles átadni akkor, ha a régi szerv megszűnt, vagy más szervvel való egyesítése esetén az új szerv még nem alakult meg.

19. Az újítási mozgalomban kitűnt, eredményes munkát végző újítási megbízottat és a sztahanovista oklevéllel, valamint a 3000 Ft-nál magasabb összegű újítási díjjal jutalmazott újítók nevét, foglalkozását (beosztását) és az újítása tárgyát a Mezőgazdasági Értesítő-ben való közzététel végett a földművelésügyi minisztérium újítási és versenyszakosztályához be kell jelenteni.

20. Egyebekben a mező- és erdőgazdasági újítási ügyek intézésénél is a R. rendelkezéseit kell alkalmazni.

★

Felhívom az újításokat elbíráló szervek figyelmét az újításoknak rendkívül nagy népgazdasági és ezen belül a mező- és erdőgazdasági jelentőségére. Ezért az újítás ügyeket minden esetben a legnagyobb gondossággal és a lehető leggyorsabban intézzék. Az esetleg nem megfelelő szervhez benyújtott újítási javaslatokat haladéknélkül az illetékes szervhez továbbítsák és minden olyan esetben is, amikor az újítás nem elfogadható, írásban fejtsék ki az el nem fogadás indokát és adjanak tanácsot az újítás kezdeményezés fejlesztésére.

A mező- és erdőgazdasági újítási ügyek intézésével kapcsolatban korábban kiadott rendelkezések — a 8140—739/1951. sz. körrendelet kivételével (Mezőgazdasági Értesítő 17. sz.) — hatályukat veszítik.

Budapest, 1951. évi június hó 19.

Erdei Ferenc s. k.